

De entomologische fauna van het eiland Terschelling voor zoover zij tot nu toe bekend is

door

DR. D. MAC GILLAVRY. (Amsterdam).

Ofschoon er over de fauna entomologica van onze Noord-zee-eilanden reeds het een en ander gepubliceerd is, zijn de bezoeken aan die eilanden steeds te kort geweest om aan te nemen, dat wij van die interessante fauna voldoende op de hoogte zijn. Alleen de bijdrage over de Coleoptera van Texel door K. J. W. KEMPERS, die daar anderhalf jaar verzamelde, mag op den naam van een eenigszins vollediger onderzoek aanspraak maken.

Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, dat mijn kort verblijf in *Augustus 1912* op *Terschelling*, nog wel onder ongunstige omstandigheden van tijd en weersgesteldheid, toch menig nieuw feit aan het licht bracht. Reeds in de voorloopige mededeeling in de *Entomologische Berichten* No. 68, pag. 299 en het verslag van de wintervergadering 1913 (*Tijdschr. v. Entom.* Dl. 56, pag. X), benevens het vermeldde in „*Natura*” No. 139 en „*de levende Natuur*”, Jaargang XVII, Afl. 12, heb ik het een en ander over de resultaten ter kennis gebracht.

Nadien hebben verschillende leden onzer vereeniging, de determinatie van het materiaal ter hand genomen, en wel C. P. G. C. BALFOUR VAN BURLEIGH voor de spinnen en enkele Lepidoptera, Jhr. Dr. ED. J. G. EVERTS voor de Coleoptera, Prof. Dr. J. C. H. DE MEIJERE voor de Diptera, Dr. A. C. OUDEMANS voor de Acari en Chernetiden, C. A. L. SMITS VAN BURGST voor de

Hymenoptera, C. WILLEMSE voor de Orthoptera, terwijl ik zelf de Rhynchota (Heteroptera en Homoptera) behandelde en eenige weinige insecten uit de overige orden. Het is hier de plaats genoemde medewerkers hartelijk dank te zeggen voor hun steun, zonder deze ware het mij onmogelijk geweest de lijsten gereed te krijgen.

Oorspronkelijk was het mijn plan, alles wat ik gevonden had over vroegere publicaties over de fauna onzer Noordzee-eilanden bijeen te brengen, daar ik dit compilatie werk toch reeds voor mijn vertrek naar Terschelling grootendeels verricht had. Ik heb daar echter bij nadere overweging van afgezien, omdat het tot nu toe bekende nog te fragmentarisch is en het beter is, dat eerst na een herhaald onderzoek ook der andere eilanden een meer compleet geheel wordt bewerkt.

Alleen voor Terschelling heb ik alle vroegere gepubliceerde vondsten, die ik kon opsporen, en waarvan die van Dr. H. J. VETH verreweg de meerderheid uitmaken, met het nu bewerkte materiaal, tot eer. geheel gebracht, waarbij telkens aangegeven wordt, waar de vroegere vondsten gepubliceerd zijn. Daartoe laat ik achter de lijsten een litteratuuropgave volgen. In deze litteratuuropgave neem ik ook op hetgeen over de andere eilanden bekend is, terwijl ik er nog op wijs, dat over de Deutsche Noordzee-eilanden vooral over Borkum *) heel wat bekend is en men talrijke aanwijzingen vinden kan over de fauna van het aan de eilanden aangrenzende Nederlandsch gebied in de bekende werken van EVERTS Coleoptera Neerlandica Dl. I 1898 en Dl. II 1901 (speciaal voor Kolhorn) en TER HAAR Onze Vlinders 1904 (voor Friesland), benevens de naamlijsten van H. ALBARDA, Neuroptera 1889, Tijdschr. v. Ent. No. 32 en A. J. F. FOKKER, Hemiptera, Tijdschr. v. Ent. Dl. 26—29.

De ligging van onze eilanden, hun flora en de eigenaardige bodemgesteldheid — n.l. zandstrand in het Westen en Noorden, dan een rij duinen, gevolgd door geestgrond, waaraan meerendeels nog ingepolderde kleigronden volgen, besloten met een slibstrand aan de Zuid- of Oostzijde, terwijl men

*) O. SCHNEIDER, Die Tierwelt der Nordsee. Insel Borkum etc. Abhandl. Nat. Ver. Bremen 1898. Bd. XVI.

Zie ook bij EVERTS Dl. II verdere litteratuuropgaven over de Deutsche Noordzee-eilanden en het aangrenzende Deutsche gebied.

veelal diluviale kernen vindt, die trouwens in Terschelling niet meer aan de oppervlakte komen — maken, dat men een rijke fauna op deze eilanden verwachten kan.

De nu volgende lijsten kunnen daarvan een klein denkbeeld geven, maar zullen hoop ik een aansporing zijn, tot verder onderzoek, hetgeen zonder twijfel de moeite loonen zal.

ARACHNOIDEA.

ARANEAE.

Determinaties van C. P. G. C. Balfour van Burleigh.

Pardosa proxima C. Koch (Lycosidae) 2 ex.

Xysticus lanio C. Koch (Thomisidae).

**Lithophantus corrolatus* L. (Theridionidae) *f. n. sp.*

N.B. Volgens Becker nog niet in Nederland gevangen.

Theridium sisiphum (Theridionidae).

Zilia atrica C. Koch (Epeiroidae) 2 ex.?

Vier exemplaren waren niet te determineeren.

CHERNETES.

Determinatie van Dr. A. C. Oudemans.

Chelifer peculiaris L. Koch ♀ met 2 eischalen en 8 embryonen.

(Deze werden onder aan de buikvlakte van het abdomen door het moederdier meegedragen. Mc. Gill.).

ACARI.

Determinatie van Dr. A. C. Oudemans.

Parasitus coleopratorum L. (fucorum de Geer) (bomborum Oudms.), 13 Deutonymphae (Nph. II).

(In aantal voorkomende op *Bombus hortorum* L. Mc. Gill.).

Parasitus stercorarius Jul. Müll. (coleopratorum auctorum post 1880!) 11 Nph. II.

(Met de vorige soort. Mc. Gill.).

Gamasoides carabi Berl. 1 Nph. II.

Macrocheles vulgaris Oudms. („badius” sive „carinatus” auct. post 1880). 3 ♀♀.

Ixodes reduvius L. 1 ♀.

Hydryphantes gymnopterorum L. (ruber de Geer). 1 ♀.

**Piona nodata* O. F. Müll. *f. n. sp.* 1 ♀.

Belaustium globigerum Berl. 1 ♀.

» *quisquiliarum* Herm. 1 ♀.

Metatrombius parasitica de Geer 1 Lv.

Tyroglyphus dimidiatus Herm. 1 Nph. III (♀ includens).

**Anoetus insularis* Oudms. *nov. sp.*¹⁾ 1 Nph. II (hypopus).

* » *litoralis* Oudms. *nov. sp.*¹⁾ 2 Nph. II. (hypopus).

* » *maritimus* Oudms. *nov. sp.*¹⁾ 1 Nph. II (hypopus).

INSECTA.

THYSANURA.

[*Anura?* spec.? J. Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 255.]²⁾

¹⁾ Voor de beschrijving zie het Aanhangsel door Dr. A. C. Oudemans, pag. 107.

²⁾ De vroegere opgaven staan steeds tusschen [].

COLLEMBOLA.

Sminthurus (*viridis* L.?) overal tusschen planten.

DERMATOPTERA.

Forficula auricularia L. [ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16, p. 249].

AGNATHA.

[*Cloeon dipterum* L. Ritsema T. v. E. 32, p. 262.]

ODONATA.

Sympetrum vulgatum L. ♀.

» *flaveolum* L. ♂♀.

Aeschna? spec.? Twee verschillende soorten, waarschijnlijk tot dit genus behorende, werden door mij gezien, maar niet gevangen.

[*Ischnura elegans* v. d. Linden, Veth, T. v. E., 22, p. XCIII en T. v. E. 32, p. 283].

[*Enallagma cyathigerum* Charp. (Veth, T. v. E. 22, p. XCIII en Veth, Ritsema T. v. E. 32, p. 284)].

PLECOPTERA.

Nihil.

ORTHOPTERA.

Determinatie van C. Willemse.

Ectobia ericetorum Wesm. ♀ [ook Veth ♂ T. v. E. 22 p. XCIII].

Tettix subulatus L. ♂♀.

» *bipunctatus* L. ♂ en larva.

Stenobothrus variabilis Fieb. ♂ [ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16 p. 249 en Veth T. v. E. 22 p. XCIII].

[*Stenobothrus elegans* Charp. ♂♀, Veth, T. v. E. 22, p. XCIII].

Gomphocerus maculatus Thnb ♀.

CORRODENTIA.

Peripsocus phaeopterus Steph.

THYSANOPTERA.

Drie soorten, ongedetermineerd.

RHYNCHOTA.

Heteroptera.

[*Corizus crassicornis* F. (vermoedelijk is *C. parumpunctatus* Schill. bedoeld, Mc. Gill.) Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

[*Myrmus miriformis* Fall. Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

Chorosoma Schillingii Schumm. [Ook Veth T. v. E. 22. p. XCVII en Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

Heterogaster urticae F.

[*Pionosomus varius* Wolff. Veth T. v. E. 22. p. XCVII].

Stygnus sabulosus Schill. (= *pedestris* Fall. Zett.).

Ortostira parvula Fall. (forma *macroptera*).

Gerris thoracica Schumm.

[*Nabis aptera* F.? (= *N. lativentris* Boh.) Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

[*Nabis ferus* L. Veth T. v. E. 22. p. XCVIII].

[*Salda littoralis* L. Ritzema Bos 8 T. v. E. 27. p. 131].

Salda saltatoria L.

» *pallipes* F.

[» *pilosa* Fall. Ritsema 6 T. v. E. 27. p. 132].

[» *lateralis* Fall. Veth. T. v. E. 22. p. XCVII en Ritsema 6 T. v. E. 27. p. 132].

[» » » var. *eburnea* Fieb. Ritsema 6 T. v. E. 27, p. 132 en Roelofs. Ann. Soc. Ent. Belg. XV. p. LXXVIII].

[» » » » *pulchella* Curt. Ritsema 6 T. v. E. 27. p. 132].

Triphleps minutus L.

Miris calcaratus Fall.

[*Miris laevigatus* L. Ritsema Bos T. v. E. 16 p. 254].

[*Megaloceraea erratica* L. Ritsema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

» *ruficornis* Fall. Van de vele exemplaren, die ik zag, waren steeds de sprieten rood gekleurd. [Veth. T. v. E. 22. p. XCVII var. *antennis viridibus*].

[*Leptoterna dolabrata* L. Veth. T. v. E. 22 o. XCVII].

[*Monalocoris filicis* L. Everts T. v. E. 28 p. 62].

Phytocoris longipennis Flor. (var. β).

Calocoris bipunctatus F. [Ook Veth. T. v. E. 22. p. XCVII].

» *chenopodii* Fall.

[*Plesiocoris rugicollis* Fall. Veth. T. v. E. 22 p. XCVII en Ritsema 6 T. v. E. 28. p. 59].

[*Lygus pabulinus* L. Ritsema Bos 8 T. v. E. 16 p. 254].

[*Strongylocoris* (*Stiphrosoma*) *luridus* Fall. Veth. T. v. E. 22. p. XCVII. Ritsema 7 T. v. E. 28. p. 63].

Orthotylus flavosparsus Sahlb. (var. β).

» *rubidus* Fieb. Put. var. β -Moncreaffi Dgl. & Sc. in groot aantal op *Artemisia maritima* L. De type werd niet gevonden.

Heterotoma merioptera Scop.

[*Conostethus salinus* J. Sahlb. (= *subpatellatus* v. Voll.) Ritsema 6 T. v. E. 28. p. 71].

**Plagiognathus fusciloris* Reut. *f. n. sp.* ♀.

Deze alleen uit Z.-Frankrijk (Avignon, Montpellier) en Spanje bekende soort, werd in een twaalfstal vrouwelijke exemplaren met de bovengenoemde var. van *Orthotylus rubidus* Fieb. gevangen op *Artemisia maritima* L. Zij onderscheidt zich van de volgende soort, vooral door de geringere grootte, de donkere teugels (*lorae*) en de kleur der sprieten.

Plagiognathus chrysanthemi Wolff (= *viridulus* Fall.).

In groot aantal op duinwilg (*Salix repens* L.) Het eenige gevangen mannetje heeft de sprieten gekleurd volgens den vrouwelijken habitus.

Dit komt bij deze soort meer, maar zeldzaam, voor.

[*Neocoris nigrutilus* Zett. (Ritsema?) 7 T. v. E. 28. p. 71].

Neocoris Bohemanni Fall. op duinwilg. [Ook Veth. T. v. E. 22. p. XCVII].

Nepa cinerea L. [Ook Ritsema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

Notonecta glauca L. type en de varieteiten *furcata* F. en *marmorea* F.

Corisa Geoffroyi Leach. in groot aantal in brak water. [Ook Veth. T. v. E. 22. p. XCVIII].

Corisa atomaria Ill. ♀ 1 ex. in brak water.

[» *hieroglyphica* Duf. Veth. T. v. E. 22. p. XCVIII].

» *Sahlbergi* Fieb. [ook ...? T. v. E. 29. p. 302].

[» *Linnei* Fieb. (= *regularis* H. S.) Veth. T. v. E. 22. p. XCVIII; Veth. 7. T. v. E. 29. p. 302].

Corisa moesta Fieb.? 1 ♀.

» *striata* L.

» *distincta* Fieb.? 1 ♂.

» *Fabricii* Fieb.

» *selecta* Fieb.? 1 ♂.

Homoptera.

**Megamelus notulus* Germ. *f. n. sp.* 1 ♂ *f. brachyptera*.

Hierbij moet opgemerkt worden, dat Snellen van Vollenhoven in Deel 6 van het Tijdschr. v. Ent. p. 12 reeds de vangst vermeldt van *Delphax notula* Germ. door Six bij Utrecht. Dit was een macropteer exemplaar, welke vorm van deze soort zeldzaam is. De korte beschrijving doet vermoeden, dat de determinatie wel juist was, ondertusschen heeft Fokker de soort niet in zijn lijsten opgenomen, daar hij het exemplaar blijkbaar niet gezien heeft.

Kelisia vittipennis Kb.

Liburnia pellucida F.

» *spec. ?*

Philaenus lineatus L. [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 254].

[» *campestris* Fall. Veth. T. v. E. 22. p. XCVIII. N.B. Fokker kent slechts drie inlandsche exemplaren uit Noordwijk (H. W. de Graaf)].

» *spumarius* L.

Pediopsis impura Boh.

Idiocerus lituratus Fall.

Strongylocephalus Megerlei Scott.?

Acocephalus striatus F. [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16 p. 254, onder den naam *A. rusticus* F.]

Acocephalus albifrons Sahlb.

Doratura stylata Boh.

Deltocephalus pulicarius Fall.

Van de talrijke exemplaren door mij medegebracht van dit moeilijk determineerbare genus, ben ik alleen zeker van de diagnose van bovengenoemde soort. Verder meen ik te herkennen:

**D. Flori* Fieb.? 1 ♂ en

**D. sabulicola* Curt.? in 1 ♂ en 3 ♀♀, waarvan een paartje macropteer is, terwijl twee wijfjes brachypteer zijn.

Beide soorten zijn nog niet uit ons land bekend.

Onder de overige exemplaren van het genus *Deltocephalus* zijn nog minstens drie soorten.

Athysanus striola Fall.

Thamnotettix sulphurellus Zett.

Cicadula sexnotata Fall.

» *punctifrons* Fall.

Dicraneura flavipennis Zett.

Empoasca (Kybos) smaragdula Fall.

Eupteryx Abrotani Dougl.?

Phytophthires.*A. Psyllidae.*

Hiervan vond ik drie soorten, waarvan mij alleen bekend is: *Livia juncorum* Latr., de imago benevens de gallen.

B. Aphididae.

Soorten van deze familie werden vooral op *Artemisia maritima* L. aangetroffen, echter niet verzameld.

Coccina.

Nihil.

Pediculina.

Nihil.

STREPSIPTERA.

Nihil.

NEUROPTERA s. str.

[*Chrysopa abbreviata* Curtis. Veth. T. v. E. p. XCIII en T. v. E. 32 p. 305].
 [» *phyllochroa* Wesm. Veth. T. v. E. 22. p. XCIII en T. v. E. 32. p. 305].

PANORPATA.

Nihil.

TRICHOPTERA.

[*Limnophilus vittatus* F. Veth. T. v. E. 22. p. XCIII en T. v. E. 32. p. 334].
 [*Mystacides azurea* L. Veth. T. v. E. 22. p. XCIII en T. v. E. 32. p. 348].
Triaenodes bicolor Curtis, 2 ♀♀.

Van twee soorten Trichoptera werden de kokertjes gevonden.

LEPIDOPTERA.¹⁾

Pieris brassicae L. [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 252].
Pyrameis Atalanta L. (S.) [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 252].
Vanessa Io L. (S.)
 » *urticae* L. [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 252].
Satyrus semele L. [Ook Veth. T. v. E. 22. p. XCVI].
Pararge Megera L.
[Chrysophanus Phlaeas] L. Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 252].
Lycaena Icarus Rott. [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 252].
Smerinthus ocellata L. De rupsen.
Macroglossa stellatarum L.
Dicranura vinula L. De rupsen.
Phalera bucephala L. De rupsen.
Euproctis chrysorrhoea L.? (S.)
Porthesia similis Fuessl. De rupsennesten overal in de duindoorns.
Lasiocampa trifolii Esp. De rupsen.
Agrotis pronuba L.
 » *comes* Hbn.
 » *vestigialis* Rott.
Mamestra pisi L. Behalve de vlinders ook de volwassen rupsen in groot aantal in de duinvalleien (als zoodanig herkend door Balfour van Burleigh).
Lythria purpuraria L.
Lygris testata L.
Larentia fluctuata L.
Tephroclystia satyrata Hbn. De rupsen in massa op de bloei wijzen van *Statice limonium* L.; vijf meegenomen exemplaren verpopten, waarvan drie de vlinder leverden, welke door Balfour van Burleigh tot deze soort werden gebracht.
 De rupsen hadden steeds een paarse grondkleur, echter zeer wisselend in tint.
Arctia caja L.
[Hypocrita Jacobaeae] L. Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 253].
Zygaena filipendulae L. De vlinders waren juist aan het uitkomen, [Ook Ritzema Bos 8 T. v. E. 16. p. 253].

¹⁾ Voor deze en de volgende insectenorden ontving ik ook eenige bijdragen van de Heeren Jac. P. Thijssen en M. Sambeek. Deze duidde ik aan respect. met de letters (Th.) en (S.)

Coleophora caespititiella Zett. Door De Meijere gekweekt en als zodanig herkend uit meegenomen kokertjes op *Juncus squarrosus* L. en *J. capitatus* Weig. (ook S.).
Nog een *Micro* (vedermot).

DIPTERA.

Determinaties van Prof. Dr. J. C. H. de Meijere.¹⁾

- Perrisia galii* Löw (S.) De gal op *Galium uliginosus* L.
Rhabdophaga rosaria Löw. (S.) De gal op wilg-soort.
Contarinia loti Deg. (S.) De gal op *Lotus corniculatus* L.
Sciara spec.?
Dilophus vulgaris Mg.
Scatopse brevicornis Mg.
Culex pipiens L.
Tipula oleracea L.
[» *lateralis* Mg. (V.)]
Symplecta stictica Mg.
Nemotelus uliginosus L. (ook R. B.)
» *notatus* Zett. (ook V.)
[*Odontomyia viridula* L. (R. B. en V.)].
[*Chrysops relictus* Mg. (V.)].
Haematopota pluvialis L. (ook V.)
Leptis lineola F.
Philonicus albiceps Mg. (ook R. B. en V.).
Anthrax circumdatus Meig.
[» *hottentotta* L. (R. B.)].
[*Thereva fulva* Mg. (V.)].
[» *oculata* Egg. (V.)].
[» *annulata* F. (V.)].
[*Chrysopila atrata* F. (V.)].
[*Dolichopus aeneus* De G. (V.)]
[» *aerosus*? Fall. (R. B.)]
[» *griseipennis* Stann. (V.)].
[» *campestris* Mg. (V.)].
**Chersodromia arenaria* Hal. *f. n. sp.* Zie aanhangsel.
* » *cursitans* Zett. *f. n. sp.* Zie aanhangsel.
Medeterus diadema L.
Chrysotis suavis Löw.
[» *gramineus* Fall. (V.)]
Syntormon pallipes F.
Sympycnus annulipes Mg.
[*Machaerium littorale* v. d. W. (R). Roelofs Ann. Soc. Ent. Belg. XV, p. LXXVII].
Chrysogaster metallica F. (ook V.).
[*Melanostoma gracilis* Mg. (V.)]
Eristalis arbustorum L.
» *tenax* L. (ook R.B.) en Thijssse
» *sepulchralis* L.
» *nemorum* L. waargenomen door Thijssse.
Syrphus corollae F.
» *balteatus* Deg.
[» *vitripennis* Mg. (R.B.)]

¹⁾ Door het grooter aantal reeds bekende soorten van Diptera, Coleoptera en Hymenoptera heb ik bij deze orden volstaan met de bijvoeging R. B. (= Ritzema Bos. Tijdschr. v. E. Dl. 16. Diptera p. 253—254, Coleoptera p. 249—251, Hymenoptera p. 251—252) en V. (= Veth. Tijdschr. v. E. Dl. 22, Diptera p. CXVII, Coleoptera p. XCIII—XCVI, Hymenoptera, p. XCVI).

- Melithreptus scriptus L.
 Platycherus clypeatus Mg.
 [» podagratus Zett. (V.)]
 [Echinomyia tessellata F. (R.B.)].
 Peleteria prompta Mg.
 Pseudopyrellia cornicina F.
 [Lucilia nobilis Meig. (V.)]
 [Spilogaster quadrum F. (R.B.)]
 [» separata Mg. (V.)]
 [» duplicata Mg. (V.)]
 Coenosia geniculata Fall.
 [» pasifica Meig. (?) (R). Roelofs Ann. Soc. Ent. Belg. XV, p. LXXVII].
 Fucellia maritima Hal. Zie aanhangsel.
 *Malacomyza sciomyzina Hal. *f. n. sp.* Zie aanhangsel.
 (= Phycodromia fucorum Zett.)
 *Ditaenia grisescens Mg. *f. n. sp.*
 Scatophaga litorea Fall.
 [» merdaria F. (V.)]
 [Helomyza similis Mg. (V.)]
 Herina palustris Mg.
 [» frondescentia L. (V.)]
 [Sapromyza plumicornis Fall. (V.)]
 [Loxocera elongata Mg. (V.)]
 [Psila nigra Fall (R). Roelofs Ann. Soc. Ent. Belg. XV p. LXXVII.]
 Sepsis cynipsea L.
 Tephritis plantaginis Hal.
 Urellia stellata Füssl.
 Ensina sonchi L.
 Ochthiphila aridella Fall.
 [» maritima Zett.]
 Opomyza germinationis L. (ook V.).
 Scaptomyza gramineum Fall.
 Hydrellia griseola Fall.
 Ephydra macellaria Egg.
 Scatella aestivans Hal.
 [» stagnalis Fall.]
 Meromyza pratorum Mg.
 Oscinella frontella Fall.
 [» frit L.]

AANHANGSEL.

De vier voor onze fauna nieuwe soorten zijn allen typische kustvormen. *Malacomyza sciomyzina* Hal. (= *Phycodromia fucorum* Zett.) is verbreid aan de kusten van Noord- en Midden-Europa en wordt in Z.-Europa door de zeer verwante *meridionalis* Rond. vervangen. De twee *Chersodromia*'s zijn beide slechts van Scandinavië, Denemarken en Engeland bekend.

LUNDBECK deelt mede (Diptera danica III, p. 276), dat hij op één plaats aan de Deensche kust vier soorten van dit genus bijeen vond, maar dat het belangwekkend was te zien, dat er eenig verschil steen te bestaan tusschen de juiste

plaats waarop zij voorkwamen; *cursitans* en *difficilis* liepen meer bepaald op het natte zand tot aan de watergrens; de licht grijze *incana* kwam wat meer naar de landzijde voor, waar het zand droog en dus wit van kleur was; *arenaria* liep voornamelijk tusschen steenen en het zeewier op het strand met heel veel snelheid. Deze verschillen waren niet absoluut, maar toch nog opmerkelijk genoeg.

Wat *Fucellia maritima* Hal. betreft, dit is dezelfde soort, als die in de „Nieuwe Naamlijst” als *F. fucorum* Fall. staat aangegeven. Uit onderzoek van STEIN is gebleken, dat de echte *fucorum* een noordelijker soort is en dat opgaven omtrent het voorkomen dezer soort in Midden-Europa alle bij *maritima* Hal. behooren. Onder mijne inlandsche exemplaren vond ik dan ook geen enkele echte *fucorum*. Het genus werd door STEIN bewerkt in de Wiener Entom. Zeitung XXIX, 1910, p. 11.

DE MEIJERE.

SIPHONAPTERA.

Slechts één exemplaar gezien, vermoedelijk:
Ctenocephalus felis Bouché.

COLEOPTERA.

Determinatie van Jhr. Dr. Ed. J. G. Everts.

Cicindela maritima Latr.

Carabus granulatus L. type en var. *rufofemoratus* Latr.

[*Nebria brevicollis* F. (Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX)].

Notiophilus aquaticus L.

[*Elaphrus cupreus* Dfts. (V. en Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX)].

Elaphrus riparius L. (ook V.).

[*Lorocera pilicornis* F. (V.)].

Dyschirius thoracicus Rossi (ook V.).

» *obscurus* Gyll.

» *impunctipennis* Daws.

» *nitidus* Schaum.

» *globosus* Hrbst.

Broscus cephalotus L. (ook R. B.).

Bembidium pallidipenne Ill. (ook V. en Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX. Roelofs Ann. Soc. Ent. Belg. XV. p. LXXVIII).

Bembidium varium Ol. (ook V.).

[» *minimum* F. (V.)].

» *articulatum* Gyll.

Trechus quadristriatus Schrk. (ook V.).

[*Calathus fuscipes* Goeze (V.)].

» *erratus* Sahlb. (ook V.).

» *melanocephalus* L. (ook V. en Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX).

- Platynus marginatus* L. (ook V. en Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX).
 [*Platynus viduus* Pz. Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX].
Pterostichus niger Schall.
 » *vulgaris* L. (ook Ritsema en Roelofs. T. v. E. Dl. 16. Verslag p. XX).
 [*Amara aenea* De G. (V.)].
 [» *spretata* Dej. (V.)].
 [» *bifrons* Gyll. (V.)].
 [» *fulva* De G. (V.)].
 [*Ophonus pubescens* Müll. (= *ruficornis* F.) V.].
 [*Harpalus aeneus* F. (R. B. en V.)].
 [» *neglectus* Dej. (Ritsema en Roelofs. T. v. E. 16. Verslag p. XX)].
Anisodactylus binotatus F. (ook Ritsema en Roelofs. T. v. E. 16. Verslag p. XX) en var. *spurcaticornis* Dej.
Dichirotrichus pubescens Payk. (ook V.).
 [*Metabletus foveatus* Fourcr. (V.)].
Hyphydrus ferrugineus L.
Hygrotus inaequalis F.
 [*Coelambus novemlineatus* Steph. (V.)].
Hydroporus umbrosus Gyll.
 » *erythrocephalus* L. met ♀ var. *deplanatus* Gyll.
 » *planus* F.
 » *pubescens* Gyll. (ook V.)¹⁾
Noterus clavicornis De G.
Laccophilus obscurus Panz.
Agabus bipustulatus L. (ook V.).
 [» *conspersus* Mrsh. (V.)].
 [» *femoralis* Payk. (V.)].
Rhantus suturellus Harris (= *bistriatus* Er.) (ook V.).
Colymbetes fuscus L.
 [*Graphoderes zonatus* Hoppe (V.)].
Dytiscus punctulatus F. (ook V.).
 » *marginalis* L. (ook V.).
Gyrinus natator L. (ook V.).
Aleochara obscurella Grav.
 [» *lanuginosa* Grav. (V.)].
 [*Oxypoda exigua* Er. (V. opgaaf van Everts. T. v. E. 24. p. CXXXII en Nieuwe Naamlijst 1887. p. 56)].
 [*Calodera aethiops* Grav. (V. opgaaf van Everts, Nieuwe Naamlijst 1887, p. 47)].
Atheta melanaria Mnnh. (V. opgaaf van Everts, Nieuwe Naamlijst 1887, p. 53)].
Atheta vestita Grav.
 » *elongatula* Grav.
 [*Tachyusa atra* Grav. (V.)].
 **Myrmecopora uvida* Er. *f. n. g.* et *sp.* (Zie T. v. E. 55. p. 275).
 Deze van de kust van België (Catalogus Gemminger en Harold. T. II. p. 525), Frankrijk, Italië en Dalmatie (Ganglbauer, Die Käfer von Mitteleuropa. Bd. 2. p. 251) bekende soort, werd in zeven exemplaren gevonden onder droog blaaswier, onder aan den dijk, die ten Oosten den „Dellewal” begrenst, dus aan de Zuiderzeekant van het eiland. Het strand bestond daar uit zand gemengd met slib.

¹⁾ Veth geeft nog op *Hydroporus notatus* St. een door Everts niet als inlandsch opgenomen soort. Ik weet niet welke soort hiermede werd bedoeld.

- [Falagria thoracica Curt. (V.)].
 Diglossa mersa Haliday.
 Tachyporus hypnorum F. (ook V).
 Heterothops dissimilis Grav.
 [Quedius picipes Mrsh. (V.)].
 Staphylinus olens Müll.
 [Philonthus atratus Grav. (V.)]
 [» cruentatus Gmel. (= bipustulatus Pz.) (V.)].
 [» nigritulus Grav. (V.)]
 Cafius xantholoma Grav. (ook V.)
 Stenus bipunctatus Er.
 » canaliculatus Gyll.
 Bledius tricornis Hrbst.
 » arenarius Payk.
 » subniger O. Schneid. (= secernendus Joy.). Zie Everts, Iets
 over drie, in Nederland voorkomende, Bledius-soorten. Ent. Berichten.
 Dl. IV, No. 74, p. 25.
 Trogophloeus rivularis Mots.
 [Silpha rugosa L. (V.)].
 [» sinuata F. (V.)]
 [Anisotoma ciliaris Schmidt (V.)]
 » dubia Kugel. forma longipes Schmidt (= consobrina Sahlb.)
 Phalacrus caricis St.
 [Saprinus nitidulus Payk. (V.)].
 Cercus pedicularius L. (R. B. en V.)].
 Meligethes picipes St.
 » obscurus Er.
 » brassicae Scop. (= aeneus F.) (ook V.).
 » viridescens F.
 Cryptophagus dentatus Hrbst.
 [Atomaria atricapilla Steph. (V.)].
 Enicmus minutus L.
 [Corticaria crenulata Gyll. (Veth volgens Everts T. v. E. 24, p. CXXXV
 en Nieuwe Naamlijst 1887, p. 114)].
 Typhaea fumata L.
 [Hippodamia 13-punctata L. (R.B.)].
 Coccinella variegata Goeze (= mutabilis Scriba) (ook V.).
 [» bipunctata L. (R.B.)].
 » undecimpunctata L. (ook R. B. en V.).
 » variabilis Hrbst. ab. c. bimaculata Pontopp.
 » conglobata L.
 » vigintiduopunctata L.
 Georyssus crenulatus Rossi.
 Parnus luridus Er.
 [» prolifericornis F. (V.)].
 Heterocerus flexuosus Steph.
 » hispidulus Ksw.
 [» fuscus Ksw. (V.)].
 » laevigatus Panz.
 Hydrobius fuscipes L. var. (ook V.).
 Laccobius minutus L. (ook V.).
 Cercyon litoralis Gyll.
 [» obsoletus Gyll. (V.)].
 [» flavipes F. (V.)].
 [» melanocephalus L. (V.)].
 » marinus Ths. (= aquaticus Steph.) (ook V.).
 Megasternum boletophagum Mrsh.
 [Sphaeridium scarabaeoides L. (V.)].

- [*Helophorus aquaticus* L. (= *grandis* Ill. (V.)).
 » *brevipalpis* Bedel.
 [» *granularis* L. (V.)).
 [» *viridicollis* Steph. (= *aeneipennis* Ths.) (V.)).
 [» *obscurus* Mls (V. opgaaf van Everts T. v. E. 24, p. CXXXI)].
 Vermoedelijk synoniem aan vorige soort. Zie T. v. E. 55, p. 290.
- Aphodius fimetarius* L.
 » *scybalarius* F.
 [» *rufus* Moll. (= *rufescens* F.) (V.).]
Aegialia arenaria F.
Geotrupes spiniger Mrsh. (ook V.).
 » *stercorarius* L.
 » *vernalis* L. ab. c. *insularis* O. Schn. (ook R.B. en V.).
 Zie Everts Col. Neerl. Dl. II, p. 42.
- Polyphylla fullo* L. Volgens opgaaf der Terschellingers, die eenparig verklaren, dat op het eiland evenmin als op Texel *Melolontha* voorkomt. (Zie Kempers T. v. E. 40, p. 175)
- [*Phyllopertha horticola* L. (V.)]
 [*Anomala aenea* de G. (= *Frischii* F.) (R.B. en V.)].
Hoplia philanthus Füssl. Een dood exemplaar. De heer v. d. Hoop deelde mij mede, dat door hem ook een exemplaar op Texel gevonden is.
- Lacon murinus* L.
 [*Agriotes lineatus* L. (V.)].
 [*Scirtes hemisphaericus* L. (V.)].
 [» *orbicularis* Panz. (V.)].
 [*Rhagonycha fulva* Scop. (= *melanura* Ol.) (V.)].
 [*Malachius marginellus* F. (R. B. en V.)].
 [*Dasytes coeruleus* de G. (R. B.)].
 [*Psilothrix cyaneus* Ol. (= *nobilis* Ksw.) (V.)].
 [*Anobium striatum* Ol. (V.)].
- Olocrates gibbus* F.
Microzoum tibiale F.
 [*Cteniopus flavus* Scop. (= *sulphureus* L.) (R.B. en V.)].
Lagria hirta L.
Anthicus bimaculatus Ill. (Ritsema, opgaaf Everts T. v. E. 17, Verslag p. LXV.) Noordzee-eilanden.
Criocephalus rusticus L. (Veth, opgaaf Everts Nieuwe Naamlijst p. 200).
Saperda carcharias L.
Donacia versicolore Brahm.
Chrysomela haemoptera L.
 [*Prasocuris phellandrii* (V.)]
Gastroidea viridula de G.
 [*Crepidodera transversa* Mrsh. (V.)].
 [» *ferruginea* Scop. (V.)].
Longitarsus pratensis Panz.
 [» *tabidus* F. (= *jacobaeae* Waterh.) (V.)].
 [*Cassida nobilis* L. (V.)].
 [*Otiorrhynchus ligneus* Ol. (= *frisius* O. Schneid.) (Veth opgaaf Everts Nieuwe Naamlijst 162)].
 [*Otiorrhynchus ovatus* L. (V.)].
 [*Philopodon plagiatus* Schall. (= *albicans* Boh.) (V.)].
 [*Sitona flavescens* Mrsh. (V.)].
Hypera arator L.
 [» *nigrirostris* F. (V.)].
Rhamphus pulicarius Hrbst. (= *flavicornis* Clairv.) (ook Veth).
Mecinus collaris Germ.
 [*Ceuthorrynchus ericae* Gyll. (V.)].
 [» *litura* F. (V.)].

[*Rhinoncus inconspectus* Hrbst. (V.).]

Nanophyes lythri F.

Apion radiolus Mrsh.

[» *assimile* Kirby (V.).]

[» *nigritarse* Kirby.

[» *virens* Hrbst. (V.).]

[» *pubescens* Kirby (V.).]

[» *curtiostre* Germ. (= *humile* Germ.) (V.).]

[» *limonii* Kirby.

[» *violaceum* Kirby (V.).]

[» *frumentarium* L. (V.).]

HYMENOPTERA.

Determinaties van C. A. L. Smits van Burgst.

(De soorten zijn gedeeltelijk door O. Schmiedeknecht gerevideerd).

Apidae.

Apis mellifica L. (ook R. B.).

Bombus terrestris L. (Th.), (ook Ritzema Bos & T. v. E. 22, p. 50).

[» *hortorum* L. (Th.), zelf ving ik een exemplaar vol met Acari.

Zie pag. 91.

Bombus agrorum F. (Th.).

[» *lapidarius* L. (Th.), (ook R. B. en Ritzema Bos T. v. E. 22, p. 51).

[» *pratorum* L. (Th.).]

Alle vijf soorten op de Griep op de bloemen van *Statice limonium* L.

[*Bombus Derhamellus* Kirby (R. B.).]

[» *runderarius* Müll. (= *runderatus* F.?) (V.).]

Dasypoda plumipes L.

[» *hirtipes* Latr. (R. B. en V.).]

[*Osmia fuciformis* Latr. var. (Ritsema T. v. E. 22, p. 38 en T. v. E. 23, p. XXVII en XXIX)].

Halictus maculatus Grav.

[» spec. ?]

Colletes succincta L. ? (S. en Th.) op de heide.

Crabronidae.

[*Mellinus sabulosus* F. (R. B.).]

[*Lindenius pygmaeus* V. de L. (V.).]

Ammophila sabulosa L. (Th.) Doodemanskisten.

Pompilidae.

[*Pompilus plumbeus* F. ♂ (= *sedulus* Grav.) (V.).]

[» *Wesmaeli* Ths.

[» *nigerrimus* Scop.

Scoliidae.

Tiphia femorata F.

Mutillidae.

[*Mutilla europaea* L. (Schepman Ent. Ber. Dl. III. No. 61, p. 179).

(Ook door Oudemans vermeld van Texel. Ent. Ber. II. No. 42, p. 245)].

Formicidae.

Lasius flavus F.

[» *umbratus* Nijl. ? (V.).]

Cynipidae.

Figites consobrinus Gir.

Proctotrupidae. ¹⁾[*Gonatopus pedestris* Dalm. (V.)].[*Goniozus fuscipennis* Fürst. (V.)].**Chalcididae.***Isosoma graminicola* Giraud. Op *Triticum junceum* (det. De Meijere).*Toxeuma ericae* Walk.*Eene Pteromalines.**Lamprotatus splendens* Ths.*Habrocytus parvinucha* Ths.*Isocratus vulgaris* Walk. ?*Pleurotropis cothurnata* Nees.*Tetrastichus spec.* ?[*Dinocarsis hemipterus* Dalm. (V.)].**Braconidae.**[*Microgaster rugulosus* Nees (V.)].[» *rufipes* Nees (= *globatus* Nees var.) (V.)].[» *obscurus* Nees (Ritzema Bos, opgaaf Snell. v. Voll. T. v. E. 16. p. 187)].*Bracon colpophorus* Wesm.*Chelonus pedator* Ths.[» *sulcatus* Jar. (R. B.)].[» *oculator* F. (R. B.)].[» *inanitus* L. (V.)].[*Lissonota decimator* Grav. ? (R. B.)].*Apanteles sodalis* Hal. » *falcatus* Nees. » *albipennis* Nees. » *obscurus* Nees.*Microphitis tuberculifer* Wesm.[*Meteorus chrysophthalmus* Nees (Ritsema, opgaaf Snell. v. Voll. T. v. E. 16, p. 188)].[*Meteorus abdominator* Nees (Ritsema, opgaaf Snell. v. Voll. T. v. E. 16. p. 188)].*Phaenocarpa picinervis* Hal.*Aphaereta cephalotes* Hal.[*Ascogaster varipes* Wesm. (V.)].[» *rufipes* Latr. (= *bidentulus* Wesm.) var. (V.)].[*Microctonus terminalis* Nees (V.)].[*Coelinus niger* Nees (V.)].**Ichneumonidae.**[*Ichneumon simulatorius* F. (= *sedulus* Grav.) (V.)].[*Phaeogenes ischiomelinus* Grav. (V.)].*Hemitelus areator* Grav. (Ook Ritsema. Noordzee-eilanden, opgaaf Snell. v. Voll. T. v. E. 16. p. 161)].[*Bassus laetatorius* F. (V. en Ritsema. Noordzee-eilanden, opgaaf Snell. v. Voll. T. v. E. 16. p. 169)].[*Bassus dorsalis* Holmgr. ? (V.)].*Pezomachus procursorius* Först.*Conoblasta monoceros* Grav.[*Limneria* sp. (V.)].[*Lissonota bellator* Grav. (V.)].[» *segmentator* F. (V.)].

¹⁾ De heer Smits van Burgst schrijft mij, dat de lijsten van Snellen van Vollenhoven te onnauwkeurig zijn, om aan te kunnen geven, of bij de sluipwespen ook *f. n. sp.* zijn.

Omorgus cursitans Holmgr.
 Angitia fenestralis Holmgr.
 [Thersilochus jocator F.? (V.)].
 Exetastes gracilicornis Grav.

Tenthredinidae.

Phyllotoma vagans Fall.
 [Nematus myosotidis Panz. (R. B.)].
 [» viminalis L. (R. B.)].
 [» laticrus Villar (V.)].
 [» brevivalvis Ths. (V.)].
 [Cladius difformis Panz. (V.) (Zie ook T. v. E. 37. p. 103)].
 [Cryptocampus spec.? (V.)].
 [Selandria morio F. (V.)].

Door mij werden ook nog larven van een bladwesp waargenomen op de bladeren van *Alnus* aan den binnenzoom der duinen, waarvan de kweek mislukte. Deze hadden geheel het voorkomen van de afbeelding van Snellen van Vollenhoven, Tijdschr. v. Ent. Dl. 22, Pl. 2, fig. 6, die de volwassen larve van *Hylotoma pullata* Zadd. voorstelt.

Snell. v. V. geeft echter berk als voedselplant van deze soort op. Ik noteerde de kleur van boven, voor en achter oranjeachtig, in het midden blauwgrijs, lengte ± 2 cm.

GALLEN.

Het lijkt mij gewenscht de gevonden gallen nog bij elkaar te vermelden.

- Op verschillende *Funcus*-soorten van *Livia juncorum* Latr. (pag. 94).
- Op *Lotus corniculatus* L. van *Contarinia loti* Deg. (pag. 96) (S.).
- Op *Galium uliginosum* L. van *Perrisia galii* Löw (pag. 96).
- Op *Salix* spec.? van *Rhabdophaga rosaria* Löw. (pag. 96).
- Op *Salix repens* L. ronde en ovale gallen op de bladeren van *Pontania gallicola* Steph.?
- Op *Triglochin maritima* L. verdikking onder de bloemaar (S.).

LITTERATUUROPGAVE OVER DE ENTOMOLOGIE DER NEDERLANDSCHE NOORDZEE-EILANDEN.

1. Mr. H. ALBARDA.
 Catalogue raisonné et synonymique des Nevroptères observés dans les Pays-Bas et dans les Pays limitrophes.
 Tijdschr. v. Ent. Dl. 32, 1889, p. 211.
2. Dr. ED. EVERTS.
 Verslag 7e Wintervergadering d. Ent. Ver. 1873.
 Tijdschr. v. Ent. Dl. 17, 1874, p. LXIV. (*Anthicus bimaculatus* Ill.).
3. Dr. ED. EVERTS.
 Tweede Supplement op de lijst der in Nederland voorkomende schildvleugelige insecten (coleoptera). Bijlage Verslag 14^e Wintervergadering d. Ent. Ver. 1880.
 Tijdschr. v. Ent. Dl. 24, 1881, p. CXXIX.
4. Dr. ED. EVERTS.
 Nieuwe Naamlijst van Nederlandsche Schildvleugelige Insecten (insecta coleoptera). 1887. Nat. Verh. v. d. Holl. Maatsch. d. Wetensch. 3de Verz., Deel IV, 4de en laatste stuk.

5. Dr. ED. EVERTS.
Vijfde lijst van soorten enz.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 51, 1908, p. 1 (alleen No. 1020bis p. 2 en 8).
6. Dr. ED. EVERTS.
Achtste lijst van soorten etc.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 55, 1912, p. 271 (No. 665bis p. 275 en No. 2550bis p. 297).
7. Dr. ED. EVERTS.
Iets over drie, in Nederland voorkomende, Bledius-soorten.
Entom. Berichten, Dl. IV, 1912, No. 74, p. 25.
8. Mr. A. J. F. FOKKER.
Catalogus der in Nederland voorkomende Hemiptera No. 2.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 27, 1884, p. 113 (5 soorten van de Noordzee-eilanden).
9. Mr. A. J. F. FOKKER.
Catalogus etc. No. 3.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 28, 1885, p. 51 (6 soorten van de Noordzee-eilanden).
10. Mr. A. J. F. FOKKER.
Catalogus etc. No. 4.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 29, 1886, p. 297 (3 soorten).
11. Mr. A. J. F. FOKKER.
Catalogus etc. No. 5.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 34, 1891, p. 357 (1 soort).
12. Mr. A. J. F. FOKKER.
Catalogus etc. No. 6.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 42, 1899, p. 34 (1 soort).
13. Mr. H. W. de GRAAF.
Nederlandsche schubvleugelige insecten (Lepidoptera).
(Bevat eenige opgaven van Lepidoptera verzameld door Dr. S. P. Kros en Dr. N. Meursingh op Ameland).
Bouwstoffen voor een fauna van Nederland, I. 1851, p. 1.
14. Dr. A. W. M. VAN HASSELT.
Catalogus aranearum hucusque in Hollandia inventarum. Supplementum III.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 41, 1898, p. 46.
15. K. J. W. KEMPERS.
Bijdrage tot de kennis der Coleopterafauna van het eiland Texel.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 40, 1897, p. 158.
16. Dr. D. MAC GILLAVRY.
Verslag van den vacatiecursus op Terschelling 12—17 Aug., 1912.
II. Insecten.
Natura, orgaan d. Ned. Nat. Hist. Ver. No. 139, 1912, p. 171.
17. Dr. D. MAC GILLAVRY.
Voorloopig bericht van eenige merkwaardige vangsten op Terschelling.
Entom. Ber. Dl. III, 1912, No. 68, p. 299.
18. Dr. D. MAC GILLAVRY.
Het eiland Griend in 1912. IV.
De levende Natuur. Jaargang XVII, Afl. 12, 1913, p. 509.
19. Dr. D. MAC GILLAVRY.
Verslag 46^e Wintervergadering d. Ent. Ver., 1913.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 56, 1913, p. X.
20. Dr. J. TH. OUDEMANS.
Naamlijst van Nederlandsche Tenthredinidae.
Tijdschr. v. Ent. 37, 1894, p. 89 (2 soorten, p. 103 en 115).
21. Dr. J. TH. OUDEMANS.
Onze Nederlandsche Mutillidae.
Entom. Ber., Dl. II, 1908, No. 42, p. 243.

22. C. RITSEMA Cz. (en W. ROELOFS).
Entomologisch uitstapje naar de Noordzee-eilanden Texel, Vlieland en Terschelling, Mei—Juni, 1872. Verslag der 27ste Zomervergadering der Ent. Ver., 1872.
Tijdschr. v. Ent., Dl. 16, 1873, p. XVIII.
23. (C. RITSEMA Cz.) en W. ROELOFS.
Extrait du compte-rendu de la Séance du 6 Juillet 1872 de la Soc. ent. de Belgique.
Ann. Soc. Ent. Belg. XV. 1871—1872. p. LXXVII.
24. C. RITSEMA Cz.
Naamlijst der tot heden in Nederland waargenomen bijen-soorten (Hymenoptera anthophila).
Tijdschr. v. Ent. Dl. 22. 1879, p. 21 (20 soorten van de Noordzee-eilanden).
25. C. RITSEMA Cz.
Naamlijst etc. Supplement I.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 23. 1880. p. XXIV (alleen p. XXIV, XXIX en XXVII, No. 84*b*, 102 en 103).
26. C. RITSEMA Cz.
Naamlijst etc. Supplement II.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 24. 1881. p. CXXIII (alleen p. CXXIV, No. 20*a*).
27. J. RITSEMA BOS.
Bijdrage tot de kennis van de entomologische fauna der Noordzee-eilanden.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 16. 1873, p. 248.
28. M. M. SCHEPMAN.
Nieuwe vindplaats voor *Mutilla europaea* L.
Ent. Ber. Dl. III. 1911. No. 61, p. 179.
29. Dr. S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN.
Nieuwe Naamlijst van Nederlandsche vliesvleugelige insecten (Hymenoptera).
Tijdschr. v. Ent. Dl. 16. 1873, p. 147 (20 soorten van de Noordzee-eilanden).
30. D. TER HAAR.
Onze vlinders. 1904 (alleen p. 22, 34, 357 en 262).
31. Dr. H. J. VETH.
Lijst van insecten, door den heer H. J. Veth gevangen of waargenomen op het eiland Terschelling. Verslag der 12^e Wintervergadering der Ent. Ver. 1878 en Bijlage.
Tijdschr. v. Ent. Dl. 22. 1879. p. LXXXIX en p. XCIII.

Mac Gillavry, Donald. 1914. "De entomologische fauna van het eiland Terschelling voor zoover zij tot nu toe bekend is." *Tijdschrift voor entomologie* 57, 89–106.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/40993>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/9806>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.